

East
TÄTI KERTOON, XIII

HYVÄ NAAPURI

Täti kertoo . . . XIII

HYVÄ NAAPURI

SUOMENNOS

PORVOOSSA
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

PORVOSSA, WERNER SÖDERSTRÖM
OSAKEYHTIÖN KIRJAPAINOSSA 1913

Ensimmäinen luku.

Syyskuu oli vasta alullaan, mutta ilma oli kolea, joten lämmitteleminen takkavalkean ääressä ei suinkaan ollut tarpeetonta.

Kotka nimisen ravintolan emäntä ei kuitenkaan tahtonut ottaa paperikukilla koristettua närettä vierashuoneen takasta, sillä vaikka olikin kylmä, tiesi hän entisestään, ettei talvi vielä ollut tulossa; ja näyttivät-hän nuo matkustavaiset olevan alhaista säätyä ja ehkä tyytyvät viettämään yönsä arkihuoneessa.

Muuttava perhe on aivan tavallinen näky Uudessa Englannissa, eivätkä nämäkään, jotka nyt saapuivat ravintolaan, herättäneet paljoa huomiota. Ei heillä ollut aasia, ei kamelia. Neljä lihavaa härkää veti heidän isoja vankkurejaan, jotka olivat täpösen täynnä kestäviä, siistinnäköisiä huonekaluja. Härät olivat hyvänsävyisen ja tyytyväisen näköisiä, ikäänkuin olisivat olleet hyvässä sovussa koko maailman kanssa. Ajajalla näkyi olevan veljenrakkaus heihin, ja vaikka hänellä oli kädessään pitkä ruoska, oli se nähtävästi vain jonkunlaisena viran merkinä, eikä kidutusaseena. Perheen muut jäsenet istuivat isoilla nelipyöräisillä rattailta, puhtaan palttinaisen suojakatoksen alla. Rattaiden eteen oli valjastettu kaksi vankkaa hevosta, yhtä säyseitä kuin härätkin.

Palttinasuojuksen alta tuli näkyviin niin monta henkilöä, että ravintolan emäntä ihmeissään virkkoi: »Voi poloisia, joilla on tuommoinen lapsilauma!» Hän ei ymmärtänyt että taivaallinen isämme parhaiten tietää mikä virvoitus lapset ovat isän ja äidin sydämelle. Kiitos Jumalalle pienokaisista, samoin kuin kukkasis-takin, vaikka eivät tee työtä eivätkä kehrää! Näin isä ja äiti ajattelivat tyytyväisinä seisoessaan vaunujen vieressä, kunnes kaikki lapset olivat laskeutuneet maahan.

Kun äiti huomasi, että emäntä oli vastahakoinen ottamaan närettä vierashuoneen takasta, ehdotti hän ystävällisesti, että lapset viettäisivät illan arkituvassa. Siihen emäntä heti suostui, mutta samassa hän kuis-kasi palvelijalle, etteivät nuo ihmiset taitaneet olla suurtakaan sukua, koska olivat niin nöyriä.

Lapset asettuivat istumaan riviin pitkälle penkille lähelle loimuavata roihua. Siinä he keskenään puhe-livat ja naureskelivat, kunnes nuorin, »Poju», hetkeksi häiritsi heidän iloansa.

Poju oli pieni poikanen, vasta toisella vuodel-laan. Kun äiti lähti ulos noutamaan jotakin vaunuista, tuijotti Poju ensin vähän aikaa oveen, ja tultuaan siihen vakaumukseen, ettei äiti enää koskaan palajaisi, kävivät hänen pienet kasvonsa aivan tulipunaisiksi ja hän alkoi huutaa täyttä kurkkua. Sisaret koettivat lohdutella häntä, ja veljet vetivät esiin linkkuveitsiään ja muita aarteita taskuistaan, mutta Poju vain parkui yhä surkeammasti.

»Vait!» torui emäntä — »olisitpa vain kolmea-kaan minuuttia minun poikani.»

»Suu kiinni!» tokasi palvelijatar.

Samassa äiti tuli sisään. Poju kurkotti pienet kätensä häntä kohti ja huusi: »Ota tyliin, ota tyliin!»

»Pieni selkäsauna olisi tarpeen tuolle nuorim-malle», ehdotti emäntä. Mutta äiti, joka tiesi että ruoka

ja lepo olivat tarpeellisemmat, tilasi maitoa. Sulkien väsyneen lapsen syliinsä hän istui takan ääressä odottaen, kunnes maito tuotiin, ja Pojuparka nukahti niellessään viimeistä pisaraa.

Toinen lapsista, Nelly tyttönen, toi sitten vaunuista sisään Mirrinsä, sievän mustankirjavan kissan, jolla oli punainen nauha kaulassa. Mirri oli aikonut lähteä maailmalle oman onnensa nojaan, ja sentähden Nellyn täytyi pitää sitä vankina. Mutta harvalla vangilla on niin hyvät päivät kuin Mirrillä oli. Monesta talosta tienvarrella oli sille ostettu maitoa, ja nyt se koristaan noustessaan näytti niin katuvaliselta, että Nellyn täytyi moneen kertaan hyväillä sitä. Mutta Nellykin ja hänen siskonsa olivat väsyneet. Toimellinen äiti valmisti heille iltasen, ja sitten he kaikki seurasivat Pojua höyhensaariin. Kun lapset olivat levolla, rupesivat isä ja äiti talonväen kanssa iltaselle.

»Te olette siis Connecticutista», sanoi isäntä. »Aiotteko muuttaa asumaan näille tienoille?»

»Uuteen asuinpaikkaamme on tästä kolme peninkulmaa.»

»No tekö olette ostaneet Julionahon?» kysyi emäntä.

Vieras nyökäytti päätään myöntävästi.

»Vai niin», virkkoi isäntä, »sitä paikkaa ei yksikään mies tältäpuolen Connecticut-virtaa olisi ottanut ilmaiseksikaan.»

»Miksei?» kysyi vieras.

»Ei minkään muun vuoksi, minun tietääkseni, kuin lähimmän naapurin tähden», vastasi isäntä.

Vieras katsahti hymysuin vaimoonsa. Sen johdosta emäntä kysyi tunsivatko he Wispin perhettä ja tiesivätkö mihinkä kyykäärmeen pesään olivat menossa.

Vaimo sanoi kuulleensa heistä, mutta toivoi kuitenkin voivansa elää sovinnossa heidän kanssaan.

»Jos sen voitte», sanoi isäntä, »en eläissäni enää

rupea ennustamaan mitään. Minä olin Wispin naapurina kuusi kuukautta ja viikon, ja se oli seitsemän päivää kauemmin kuin kukaan muu tähän asti on siellä kestänyt. Me riitelimme jok'ainoa päivä, yksin sunnuntaitkin. Samoin tekivät Jaakko herran ja Rovererin perheet ja Morelyn leski. He ovat kaikki mitä rauhallisimpia ihmisiä, mutta vaikka olisivat jumalisiakin, eivät sittenkään voisi menestyä siellä. Pastori Page osti paikan ja päätti koettaa mitä kärsivällisyys vaikuttaisi.»

»Se kai vaikutti hyvää», arveli vaimo.

»Mitä vielä!» vastasi isäntä. »Pastori vakuutti, ettei Jobinkaan kärsivällisyys olisi kestänyt siellä kauempaa kuin kuusi kuukautta. Siitä syystä minä sanoin, ettei kukaan tämän puolen mies ostaisi sitä paikkaa, ja teinä minä möisin sen ensimmäiselle Connecticutin miehelle, jonka vain saisin käsiini. Te kyllä piankin muutatte pois sieltä. Ette jaksa sitä kärsiä.»

»Ette voi sitä kärsiä», jatkoi emäntä, — »he tappavat teidät ennenkuin vuosi on kulunut umpeen.»

Tähän vieras vastasi: »Entäpä jos me tapamme heidät ja pelastamme oman henkemme.»

Isäntä vilkasi hämmästyneenä ensin mieheen, sitten hänen vaimoonsa, mutta kun ei kummankaan katse ilmaissut minkäänlaisia murhan aikeita, piti hän vieraan sanoja leikkipuheena. Mutta palvelijatar käsitti ne toisin ja kertoi heti rengille, että vieras oli uhanut heti perille päästyänsä tappa Wispin ja koko hänen perheensä. Ja tuskin viikon kuluttua sai Wisp kuulla, että hänen uusi naapurinsa oli vannonut tappavansa hänet.

»H. B. Liscome» oli merkitty matkustajain kapiineihin, ja heidän levolle mentyä lausui isäntä vaimolleen, että he luultavasti kuuluivat sen nimiseen perhekuntaan, joka asui rauhassa intiaanien keskellä, vaikka nämä hätyyttivät kaikkia muita asukkaita niillä seuduin.

Toinen luku.

Seuraavana aamuna lähtivät matkustajat taas levähtäneinä ja reippaina liikkeelle matkansa päämäärää kohti. Iltapäivällä kävi metsä, jonka läpi tie kulki, yhä harvemmaksi, ja puiden välistä pilkotti hauskasti heidän uusi kotinsa mäen rinteellä. Mutta ennenkuin he sinne saapuivat, täytyi heidän ajaa toisen talon sivu, joka oli aivan kiusallisen lähellä heidän omaansa. Se oli aivan ränsistynyt ja kaikin puolin hoidon puutteessa. Useat ikkunarudut olivat rikki ja joko päreillä paikatut tai ränsyillä tukitut. Koko piha oli roskien vallassa, ja sen ulkoreunassa kasvavat puut painuivat väärinä ulospäin ikäänkuin välttääkseen pahoinpitelyä. Laiha takkukarva koira tuli haukkuen matkustavia vastaan ja alkoi näyppiä Rubenin »Jowleria», joka rauhallisesti kulki vaunujen perässä. Ensin Jowler ei ollut siitä millänsäkään, mutta kun koira ei jättänyt sitä rauhaan, pysähtyi se viimein häätääkseen sen hävyttömyyttä. »Jowler, Jowler!» huusi Ruben, »etkös halli häpeä; tuo koira on sinua pienempi.» Jowler luppassi korvansa, pahoillaan siitä, ettei niin selvästi asiasta pidetty sen enempiä väliä, — sitten se käveli levollisena eteenpäin. Kaksi poikaa kiipesi aidalle ja alkoi kivittää tulijoiden hevosia ja härkiä. Pieni pörröpää tyttö, pitkä, resuinen hame yllään, kiikkui edestakaisin veräjässä. Laiha kissa tuli näkyviin, ja tyttö litisti sen hännän veräjän ja pielen väliin niin että se tuskissaan riuhtoili ja räskyi. Sen nähdessään Nelly painoi päänsä käsiinsä ja muut lapset vaunuissa katsoivat toisaalle. Pihassa tallusteli Pojun kokoinen poika pistellen kanoja pitkällä kepillä ja uhaten nykkiä niistä kaikki höyhenet. Lapset katsoivat vanhempiinsa.

»Isä kulta», sanoi Nelly, »nuo lapset eivät ole kilttejä.»

»Huomaatko nyt mitävarten Jumala lähetti sinut tänne?» kysyi isä. »Kun lapset ovat oppineet olemaan hyviä ja ystävällisiä, tulee heidän kehottaa muitakin olemaan samoin. Sillä tavalla ovat pienet pojat ja tytöt hyödyksi maailmassa ja saavat siunauksen Jumalalta.»

Kolmas luku.

Oli ensimmäinen ilta uudessa kodissa. Aurinko oli laskenut, ja kuu valaisi heleästi kellahtavassa syyspuvussaan olevia puita. Isä ja Niko-renki olivat vielä hevosia ja härkiä ruokkimassa. Äidillä oli kyllä paljon tekemistä, mutta ensi työксеen hän kuitenkin antoi pienokaisille heidän illallisensa ja laittoi heidät nukkumaan ennenkuin nälkä ja väsymys olisivat saattaneet heidät levottomiksi. Jokainen lapsi luki iltarukouksen ja äiti rukoili kaikkein puolesta yhteisesti. Eipä ihmekään että he sitten nukkuivat niin rauhallisesti. Sillä tiesivathän he, että heidän rukoiltuaan: »Sun haltuus', rakas Isäni, mä aina annan itseni», lähetti Jumala enkelinsä heitä vartioimaan ja heidän kotiansa suojaamaan.

»En huoli väsyttää itseäni liiaksi tänä iltana, etten näyttäisi rasittuneelta», ajatteli äiti. Hän istui tuolille avonaisen oven suuhun ja alkoi vertailla nykyistä kotia siihen kotiin, mistä hän oli lähtenyt. Täällä kartanolla kasvoi kaksi korkeata jalavaa, niin kuin entisessäkin kodissa. Niistä hän oli kiitollinen. Muuta yhdenkaltaisuutta hän ei löytänyt. Täällä oli kaikki kolkkoa. — Yksin puissakin näkyi rakkauden

puute: ne kasvoivat vinossa ja väärinä, ikäänkuin katsoisivat karsaasti toisiinsa. Köynnöskasvit potivat pahempaa vikaa kuin aikaisen hallan tuhoa. Revittyinä ja taittuneina ne itsekkäästi loikoivat toistensa tiellä katsoen jokainen vain omaa hyötyänsä. Tämä ei ollut entisen kodin kaltaista. Rouva Liscome oli kasvanut rakkaassa kodissa, missä kaikin tavoin tehtiin olo hauskaksi ja mieluisaksi. Puhtaan sydämen rakkaus ei rajoitu yksin ihmisiin. Me pidämme sitä jalona ihmisenä, joka rakastaa lähimäistään niinkuin itseänsä, ja monen mielestä tämä on kylliksi. Mutta sydämen rakkauden lähteestä virtaa monta hyvän tahdon puroa, jotka tarjoavat virvoitusta kaikille — eläimillekin tuhansilla laiumilla ja lukemattomille kedon kukkasille. Siitä sydän rikastuu; se ikäänkuin uhkuu lempeyttä, niin että halvimmatkin luodut saavat siitä osansa. Rakkaus vaatii meitä säälimään ja auttamaan köyhää, kärsivää lähimäistämme, mutta se ei tyydy tähänkään. Pieni lintu, hieno hyönteinen, tallattu kukka ja taittunut köynnös herättävät sääliämme ja vaativat rientämään apuun. — Tällaisia neuvoja oli rouva Liscome saanut kodissaan, ja onnellinen on koti, jossa näin opetetaan ja eletään.

Mutta nyt hän oli kaukana tästä kodista. Hän oli ikäänkuin lämpöisestä, pehmeästä pesästään lähtenyt lintu. Hän hymyili kuitenkin näille aatoksilleen ja sanoi itseksensä: »Ovathan puolisoni ja lapseni täällä ja vielä suurempi ilo: Jumala on kanssamme. Rakkaus tekee tämänkin pesämme suloiseksi ja lämpöiseksi.» — Sitten hän sytytti kirkkaan roihun vanhaan isoon takkaan ja rupesi valmistamaan illallista.

Näissä toimissa ollessaan huomasi hän, että seiväs ulkoapäin työnnettiin rikkinäisen ruudun läpi akkunalaudalla olevaan kauniiseen kasviin. Hän meni ovelle ja näki pojan pujahtavan aidan aukosta Wispin puolelle, josta sitten alkoi kuulua naurun kikerrystä.

Rouva Liscome muutti kasvin toiseen paikkaan, sulki oven ja pani ruuan pöytään. Seipästä ja kasvista hän ei puhunut sanaakaan, kun miehet tulivat ruualle. Syötyään he tapansa mukaan pitivät iltarukouksen. Siinä ei unhotettu Wispin perhettäkään, ja sekä rouva Liscome että Niko liittivät hartaasti amenensa tähän esirukoukseen.

Päivien ja viikkojen kuluessa tehtiin uusille asukkaille usein kaikellaista häiriötä, mutta siitä ei paljoa välitetty. Lasten ei sallittu puhua niistä keskenänsä, ja kun vihdoin talvi tuli lumineen, eivät Wispin lapset tarjonneet olla paljon ulkona vähissä vaatteissaan, ja heidän kujeensa jäivät melkein unohduksiin.

Neljäs luku.

»Jos me aina jaksamme olla ystävälliset Wispin lapsille ja sallimme heidän tehdä meille, mitä he ikänä tahtovat — sekö on oikein, sekö on hyvä — vai kuinka isä?» Näin kysyi pieni Alice, Nellyn sisar.

Alice oli erilainen kuin hänen muut siskonsa. Jumala oli kyllä antanut hänelle selvän järjen, ja hän tiesi paremmin kuin moni muu hänen ikäisensä lapsi mikä oli oikein tai väärin. Mutta hän ei aina hillinyt luontoaan, vaan kiivastui pikemmin kuin Nelly, Lotty, tai Ruben, tai Jowlerkin, Rubenin koira. Ei Alice silti ollut suurempi syntinen kuin muutkaan lapset yleensä. Hän tahtoi olla hyvä ja olikin niille, jotka eivät kiusanneet häntä eivätkä vastustaneet hänen aikeitaan. Taivaallinen Isämme on laupias pahillekin ja kiittämättömille, ja se, joka tahtoo olla hyvä, olkoon hänen kaltaisensa. Alicen vanhemmat olivat monesti muistuttaneet ja neuvoneet häntä, mutta

hän ei vielä ollut oppinut tekemään hyvää niille, jotka häntä vihasivat, ja rukoilemaan niitten puolesta, jotka häntä vainosivat ja vahingoittivat.

Kevät tuli, lumi suli maasta, ja tyttöset tekivät itsellensä pieniä kukkasarkoja kosteaan maahan. Pienimmät veljekset, Yrjö ja Antti, joiden nimeä emme vielä ole maininneet, olivat lapioineen ja kuokkineen innokkaasti auttamassa tyttöjä.

»Tähän sopii istuttaa lemmikkejä, ja tuolle puolelle kieloja», ehdotti Nelly, — »mutta mikähän sopisi tuonne Wispin aitaviereen?»

»Siihen sopii ruusut», kuiskasi Alice. »Ne kasvavat tiheäksi pensaikoksi ja varjelevat muita kukkiamme Wispin lasten kujeilta.»

»Mutta kuulkaapa», sanoi Antti, jos Wispin lapset oppivat pitämään kukista, tulevat he varmaankin kilteiksi. Minusta olisi parempi istuttaa heidän aitaviereensä semmoisia kukkia, jotka kasvavat korkeiksi ja näkyvät heidän pihaansa». Siihen Lotty ja Nelly heti suostuivat ja ryhtyivät innokkaasti työhön.

Wispin aidassa oli iso aukko. Iltasella sanoi Niko: »Parasta on ensi työksemme korjata tuo aita.» »Niin onkin», virkkoi herra Liscome, »voivathan naapurit kulkea kaivolla yhtä hyvin oman porttinsa kuin meidän kukkatarhamme kautta.» Mutta rouva Liscome arveli tietä kukkatarhan kautta hiukan lyhyemmäksi.

Niko veti suunsa nauruun ja sanoi että vaikka se olisi puolta lyhyempi, olisi herra Liscomella oikeus korjata aita, eikä kukaan pystyisi moittimaan häntä siitä. Mutta herra Liscome vastasi vain: »Eipä heidän kulkemisestaan ole meille suurta haittaa.»

»Ei ole», sanoi hänen vaimonsa, »ja ehkäpä siitä on heille hyötyä.»

Aukko jäi tukkimatta, ja Wispin lapset kulkivat kaivolle kukkatarhan kautta, väistämättä kukkasarkoja,

joista jo alkoi nousta kauniita taimia. Ihmeteltävän paljo vettä he tarvitsivatkin, vaikka sitä ei koskaan käytetty likaisten kasvojen ja vaatteiden pesemiseen.

Kaikilla Liscomen lapsilla, paitsi Alicella oli sama mieli kuin heidän vanhemmillaan: he olivat päättäneet voittaa Wispin perheen hyvyydellä. Alice yksin oli eri mieltä. Hänen oli kovin vaikea hillitä luontoaan nähdessään kukkiensa tallattavan. Äiti oli neuvonut häntä olemaan katsomatta Wispin lapsiin, mutta se oli hänelle mahdotonta. Hän ei malttanut olla kurkistamatta oven raosta tahi ikkunasta, nähdäkseen mitä he milloinkin tekivät, ja hän kävi yhä katkerammaksi tylyjä naapureitansa kohtaan. Kun hän näki Wispin Maryn tahallaan tallaavan hänen rakkaita taimiansa, olisi hän mielellään temmannut ryysyisen nutun Maryn hartioilta ja työntänyt hänet päistikkaa ulos aukosta.

Eräänä aamuna, kun Alice oli kukkiensa kastele-massa, tuli Mary sinne ja näkyi ihastuvan nähdessään Alicen olevan yksin. Mary oli kaikin tavoin yrittänyt päästä riitaan naapurin lasten kanssa, mutta turhaan. Alice oli ainoa, josta hänellä vielä oli toivoa. Alice ei tosin vielä ollut sanonut mitään, mutta Mary oli hänen silmissään huomannut kiukkua, joka tyrehdytti rakkauden lähdeettä hänen sydämestään. Siitä syystä hän ihastui nähdessään Alicen yksinään kukkatarhassa ja useat kerrat hän poikkesi tieltään penkomaan ja lallaa Alicen taimimaata.

Alice oli jo koko aamun tuskitellut vääryyttä, jota hänen muka täytyi kärsiä, ja melkein toivonut, että hänen isänsä ja äitinsä hetkenkään olisivat Wispien kaltaiset, jotta hän oikein kyllikseen saisi torua ja kynsiä ja tukistaa. Tätä juuri miettiessään huomasi hän Maryn hävyttömyyden ja vihaisesti käski hänen mennä tiehensä.

»Enpä menekään», tiuskasi Mary, »enkä piittaa

sinusta vähääkään. Ei isäkään pidä teitä kuivan pesimenkään arvoisina, vaikka sinun isäsi on uhannut tappaa hänet.»

Mary juoksi kaivolle. Palatessaan hän laski kiulunsa maahan ja rupesi taas kiusantekooon. Alice joutui vihan vimmaan, tempasi kiulun käteensä ja heitti siitä veden Maryn silmille. Mary raivostuneena karkasi hänen kimppuunsa ja paiskasi hänet maahan, ja nyt he tapellen vierivät mullassa. Herra Liscome, joka ladon ovelta oli nähnyt koko tapauksen, riensi paikalle, nosti Alicen maasta ja käski hänen mennä noutamaan uutta vettä kiuluun. Kun Alice näki isänsä, purskahti hän itkuun, ja Mary pyrki säikähtyneenä pakoon; mutta herra Liscome tarttui hänen käsivarteensa ja käski hänen odottaa, kunnes Alice toisi veden. Hän pyyhki Maryn kasvot nenäliinallaan ja puheli hänelle ystävällisesti: »Jos lapset eivät koskaan ole saaneet tietää, että riita ja toruminen ovat syntiä, ei heitä sovi rangaistakaan siitä. Alice tietää, että on väärin olla vihassa kenellekään, ja jos äitisi joskus lupaa sinun tulla meille, saat sinäkin oppia sitä, ja sitten et sinäkään enää tahdo riidellä etkä tapella.»

Nyt Alice toi veden, mutta oli niin häpeissään, ettei voinut katsoa isäänsä silmiin. Isä ei nuhdellut häntä, käski hänen vain mennä ullakkokamariinsa ja olla siellä siksi kun hänet kutsuttaisiin alas.

Viides luku.

Puolipäivän aika läheni. Pieni Alice oli yksin — aivan yksin. Hän istui kamarinsa ainoan akkunan ääressä. Ruben oli pellolla isän ja Nikon kanssa. Yrjö ja Antti työskentelivät puutarhassa, ja Poju oli

heitä muka auttamassa. Nelly ja Lotty autoivat äitiä kotiaskareissa. Alice ei tehnyt mitään. Eikö ihan mitään? Hän tosin itki, mutta se ei ollut hyvää itkua. Kyyneleet ovat toisinaan virkistäviä. Kun me kadumme ja suremme syntejämme, tuottavat ne sydämelle huojuksen. Monesti on hyvä itkeä muidenkin ihmisten suruja ja syntejä.

Mutta eivät kaikki kyyneleet ole virkistäviä. Ne ovat silloin verrattavat tulivuoresta virtaavaan laavaan, joka kuumuudellaan turmelee viheriät nurmikot. Ne ovat katkeria, syntisiä kyyneleitä.

Pieni Alice parka! Isä oli lähettänyt känet yksinäisyyteen ajattelemaan. Hän toivoi että Alicen mieleen johtuisi kuinka itsepäinen, kiittämätön ja tyytymätön hän oli, ja miten kärsivällinen hänen taivaallinen Isänsä aina oli ollut, kun Hän oli antanut hänelle hyvän kodin ja rakkaat vanhemmat ja siskot.

Mutta mitä Alice ajatteli? Ensinnäkin hän mietti, että oli hirveän ikävä istua näin yksinään. Sitten tuli hänen mieleensä että isä oli armoton mies, ettei hän enää eläissään pitäisi häntä isäkultanaan, ja ettei monellakaan tytöllä ollut niin kovia päiviä kuin hänellä, ja että Lottya ja Nellyä pidettiin häntä parempina. Sitten hän katsoi ulos ikkunasta kauniiseen kukka-maahansa, jonka Mary oli tallannut, ja kuumat vihan kyyneleet nousivat uudelleen hänen silmiinsä.

Minä en voinut olla viskaamatta vettä Maryn päälle, ajatteli hän, — eikä isän olisi tarvinnut teljetä minua tänne sen tähden, että tein mitä minun täytyi tehdä.

Nyt hän näki isän tulevan päivälliselle, ja hän päätti itsekseen, ettei hän koko aterian aikana vilkaisisikaan isäänsä eikä puhuisi hänelle sanaakaan. Hän odotti hetken aikaa, mutta kun ei kukaan tullut kutsumaan häntä syömään, rupesi hän pelkäämään jäävänsä ilman ruokaa. Viimein kuuli hän liikettä rap-

pusista. Nyt tulee kai Lotty tai Nelly, ajatteli hän, asetti muotonsa nyrpeäksi eikä aikonut ensi kutsusta lähteäkään. Mutta tulija olikin hänen isänsä. Silloin hän koetti äkkiä muuttaa ilmeensä kärsiväksi ja loukatuksi. Mutta kun hän katsoi isäänsä, kuiskasi omatunto, että juuri hän itse äsken oli loukannut isäänsä ja tehnyt hänet murheelliseksi.

»Oletko istunut täällä koko aamupäivän?» kysyi isä.

»Olen», vastasi Alice vesissä silmin.

»No, mitä olet miettinyt?»

Tyttönen ei aikonut vastata, mutta isä istuutui hänen viereensä ja sanoi: »Sinun täytyy kertoa minulle mitä tänä aamupäivänä olet miettinyt ja mitä nyt arvelet äskeisestä käytöksestäsi.»

Alice tiesi, että hänen täytyi totella, ja kaikkine virheineen oli hän kuitenkin vilpiton lapsi. Hän ei enää kauempaa vitkastellut, vaan sanoi: »Minä olen miettinyt, että isä on liian ankara, kun panee minut tänne istumaan koko aamupäiväksi siitä syystä että viskasin vettä Maryn päälle.»

»Onko mielestäsi mitätön asia, että olet hautonut vihaa sydämessäsi, kunnes se on purkautunut uhkaaviin sanoihin ja sopimattomaan tekoon?»

»Ei», vastasi Alice, »mutta Mary — —» Isä keskeytti hänet: »Sinä kyllä tiedät, ettei Maryn käytös tee sinun virhettäsi pienemmäksi, vaan päinvastoin suuremmaksi. Minun tulee sinua sääli, kun olet turhaan viettänyt koko pitkän aamupäivän, mutta toivon kuitenkin, että Jumala armosta suo sinulle aikaa katumiseen. Rakas lapseni, käytä tämä iltapäivä oikein.» Näin sanoen lähti isä huoneesta, ja uudelleen hyräh-täen itkuun heittäysi Alice vuoteellensa.

Nelly toi hänelle ruokaa. »En tahdo syödä», nyyhkytti Alice, »en maistakaan!»

»Syö nyt sentään», pyysi Nelly; »nouse ylös pe-

semään silmäsi, ne ovat aivan tulipunaiset. Vala ne kylmällä vedellä ja syö sitten. Isä päästää sinut pois täältä heti kun vain tulet kiltiksi.»

»Siinähan se on», sanoi Alice. »Isä tahtoo minua katumaan sitä, että viskasin vettä Maryn päälle, mutta sitä en kadu vähääkään, enkä aio sitä koskaan katuakaan. Minusta on hyvä, että viskaan vettä semmoisten päälle, jotka ovat niin likaiset.» Ja hän purskahti niin hillittömään nauruun, että Nelly pelkäsi sen kuuluvan alas asti. Hän sanoi: »En uskalla viipyä täällä enää. Minäkin voisin ruveta nauramaan sinun kanssasi, ja sinä tiedät, että on väärin nauraa sille, mitä Jumala vihaa.»

Nellyn mentyä makasi Alice kauan vuoteellansa. Naurusta ei enää ollut jälkeäkään, ja kyöneleetkin olivat kuivuneet. Hänen sydämensä tuntui raskaalta kuin kivi; mutta silloin kuiskasi ääni, jota hän ei mielellään kuunnellut. Se oli omantunnon ääni. Se oli odottanut siksi, kunnes raivon myrsky tyveni. Nyt se alkoi puhua. Mutta Alice ei tahtonut kuunnella sen nuhdetta, vaan alkoi kävellä edestakaisin huoneessa. Silloin hän huomasi Mirrin, joka oli Nellyn mukana tullut huoneeseen, makaamassa nukuksissaan lattialla. »Voi iloa!» huudahti Alice, »nyt ei ole hätääkään.» Hän otti pienen luupallon laatikosta ja vieritteli sitä lattialla. Mirri nosti päätänsä ja oikoili jäseniään. Alice vieritteli pallon sen kädylle, Mirri alkoi leikkiä ja siitäkös syntyi aika melu. Äiti avasi oven, ja samassa Mirri juoksi ulos.

»Voi äiti, nyt Mirri pääsi ulos, ja minä leikkisin niin mielelläni sen kanssa», valitti Alice.

»Tekeekö sinun nyt mielesi leikkiä?» kysyi äiti.

Alice ymmärsi mitä äiti tarkoitti, mutta hän vastasi vain: »Minusta tämä on liian kova rangaistus siitä, että viskasin vettä Maryn päälle.»

Äidin ääni oli murheellinen hänen sanoessaan:

»Minä huomaan, että päivätyösi on vielä alkamatta, ja päivä on kohta lopussa. Minun täytyy jättää sinut yksin, rakas lapseni!» Äiti meni pois ja sulki oven.

»Minkähän tähden minun täytyy ajatella, vaikka en tahdo? Jota enemmän ajattelen, sitä ikävämmäksi aika käy.» Näin miettien laskeusi Alice vuoteelleen ja nukahti. Hänen herätessään oli jo iltahämärä, ja hän näki ikkunasta Antin ajavan lehmiä laitumelta kotiin. Alakuloisena hän istuutui tuolille lähellä ikkunaa.

Jumala puhui Aatamille ja Eevalle »kun päivä viileäksi tuli». Viattomuuden tilassa tämä oli heille autuas hetki, mutta syntiinlankeemuksen jälkeen he piiloutuivat, sillä he pelkäsivät. Jumalan Henki puhuttelee meitäkin, kun päivä viileäksi tulee. Me voimme saattaa tämän pyhän Hengen murheelliseksi aamuksella, me voimme olla välinpitämättömiä hänen varoituksillensa päivällä. Mutta väsymättömässä rakkautensa hän lähestyy meitä vielä, kun ilta tulee. Taivaallinen Isämme puhuttelee meitä silloin, ja meidän on vaikea piiloutua hänen silmistänsä.

Alice oli pitkin päivää valittanut yksinäisyyttään, mutta kun päivä laski ja kalpea kuu paistoi hänen huoneeseensa, silloin hän vasta todella tunsi olevansa yksin — yksin Jumalan kanssa, ja hän rupesi pelkäämään.

Sykkivin sydämin näki Alice isänsä sulkevan ladin ja sitten tulevan kukkatarhaan.

»Isä», kuiskasi hän nojautuen ulos ikkunasta.

Isä vilkasi ylöspäin ja nyökäytti päätään. Kohtaan sen jälkeen kuuli Alice hänen nousevan rappusia ja juoksi häntä vastaan. Isä otti tyttärensä kädet omiinsa ja istui tuolille, ja Alice turvasi isäänsä, ikäänkuin peläten taasen jäävänsä yksin.

»Minä en ole unhottanut sinua», sanoi isä, — »minä olen muistanut sinua usein tänä päivänä. Sano nyt mitä mieltä sinä olet minua kohtaan.»

»En minä nyt enää ole vihoissani», vastasi Alice, »mutta minä sanon suoraan miten asia on: en ole paljoa ajatellut tänä päivänä, enkä ole vielä huomannut tehneeni aamulla väärin. Mutta kun tuli pimeä, rupesin pelkäämään.»

Alice ei voinut nähdä isänsä kasvoja, mutta hän kuuli hänen huokaavan, ja vähän epäröiden hän jatkoi: »En ymmärrä miten Maryn hävytön käytös tekisi minun syntini suuremmaksi, niinkuin isä aamulla sanoi.»

»Rakas lapseni, me saamme usein kuulla jalojen miesten ja naisten kärsimyksistä, jotka eivät ole tahtoneet säästää omaa henkeänsäkään, vaan lähteneet puhumaan Jumalasta pakanoille. Mitä sanoisimme, jos meille kerrottaisiin että nämä lähetyssaarnaajat, suuttuneina siihen ilkeään, oppimattomaan kansaan, jonka keskuudessa he asuvat, ovat tarttuneet aseisiin ja ryhtyneet väkivallalla valvomaan oikeuksiaan? — Emme uskoisi sitä. Se olisi niin nurinkurista, sillä juuri sentähdenhän sinne mennäänkin, kun he ovat niin pahat ja tietämättömät. Sentähden hyvät ihmiset opettavat heille mikä on oikein ja hyvää. — Tuleeko meidän siis sääliä pahoja ja tietämättömiä?»

»Kyllä», — vastasi Alice, »kyllä *pakanamaissa*.»

»Rakas lapseni», sanoi isä, »synti on sama kaikkialla. Kun Jumala lähetti isäsi ja äitisi semmoiseen paikkaan, missä ihmiset eivät pelkää eivätkä rakasta häntä, uskoi hän meille samallaisen työn kuin lähetti-läillensä pakanamaissa. Saisiko heittää pientä lasta maantienojaan kuolemaan sentähden, että se olisi sairas ja ikävä hoitaa?»

»Ei, sitähan pitäisi hoitaa vielä hellemmästi, koska se on sairas.»

»Aivan niin», sanoi isä. »Meidän syntivelkamme tulee suuremmaksi siitä, että me suutimme ihmisiin heidän pahuutensa tähden, kun meidän päinvastoin

pitäisi auttaa ja sääliä heitä. Sinun isäsi ja äitisi ovat päättäneet koettaa mitä rakkauden laki voisi vaikuttaa naapuriimme. Mutta Alice on rikkonut tätä lakia vastaan ja siten tehnyt tehtävämme vaikeammaksi.»

»Kyllä se oli väärin, en minä enää tee niin», sanoi Alice. »Olen pahoillani siitä, että teidän ja Wispien välit minun kauttani tulivat tukalammaksi.»

Isä odotti hetkisen ja kysyi sitten: »Meidänkö tähtemme sinä olet pahoillasi, etkä mistään muusta syystä?»

»En mistään muusta syystä», vastasi Alice. »Jos ei minun tarvitsisi huolia isästä ja äidistä, viskaisin ilolla vieläkin vettä Maryn silmille.»

Herra Liscome oli hetken ääneti. Sitten hän sanoi: »Alice, minun täytyy jättää sinut yksin Jumalan kanssa.»

»Ei, ei yksin», huusi Alice ja tarttui isänsä käsi-varteen.

»Ei», sanoi isä, »ei tänne. Mutta ensin tahdon rukoilla, ettei Jumala jättäisi sinua, vaikka sinä yrität piiloutua hänen silmänsä edestä.»

Alice polvistui isänsä viereen ja seurasi häntä sitten muiden luo, vietettyänsä pitkän, ikävän ja hyödyttömän päivän.

Kuudes luku.

Seuraava päivä oli sateinen. Sadepäivä on toisille äärettömän ikävä, mutta toisille tervetullut sentähden että kaikki perheen jäsenet silloin tavallisesti kokoontuvat kotosalalle yhteiseen toimeen ja seurusteluun.

»Tänään aikoo sadetta», virkkoi aamusella Ruben, katsellen ulos akkunasta.

»Siltä näyttää», sanoi isä, »mutta mietitään nyt mihin työhön tänään ryhtyisimme. Niko on taitavin puuseppä. Hän saa tehdä lisää hyllyjä äidin maitokamariin ja muutenkin laittaa sen hyvään kuntoon.»

»Sehän sopii», sanoi siihen Niko.

Herra Liscome avasi oven käyttämättömään huoneeseen, johon oli koottu vanhoja laatikoita ja kaiken näköistä muuta romua.

»Tämä näkyy aina olleen romuhuoneena», sanoi hän. »Ihme etteivät tämän talon entiset omistajat ole huomanneet, että se on hauskin huone koko talossa. Järjestetäänpä se nyt mukayaksi asuinhuoneeksi. Pojat saavat kantaa pois kaiken roskan, tytöt tomuuttavat ja lakaisevat ja asettavat verhoja ikkunoihin. Kyllä minä korjaan särkyneet ruudut.» Äiti ilmoitti, että hänellä on kaunista seinäpaperia, ja lupasi auttaa tyttöjä sen seiiniin panemisessa.

Kaikki ryhtyivät työhön. Niko veisti hyllyjä, isä korjasi ikkunaruutuja, pojat kantoivat pois romut, tytöt tomuuttivat, pesivät kaikki paikat kiiltävän puhtaiksi ja ompelivat ikkunaverhoja. Pikku Poju oli mukana kaikkialla ja luuli olevansa hyväksikin avuksi. Kaiken päivää satoi rankasti, ja mustat pilvet heittivät synkän varjonsa yli seudun, mutta Liscomen perheessä ei ollut synkkämielisyyden merkkiäkään. Tämän onnellisen perhekunnan jäsenet ovat ahkerassa työssä, puhelevat iloisesti keskenään, ja vähän väliä kajahtaa hilpeä nauru lapsijoukosta. Isä alottaa laulun, äiti yhtyy siihen, ja Nikon sointuva bassoääni kaikuu mukaan työhuoneesta.

Tällä tavalla kuluu heiltä sateinen päivä. Mitenkä lienee laita Wispeillä! Jättäkäämme hyvästit Liscomen perheelle ja kulkekaamme varovasti vääraöksaiten omenapuiden alitse, joista sadevettä runsaasti tip-

puu, ja käykäämme taloon. Vanhan oven puusalpa on särkynyt; puolessa tunnissa se olisi korjattu, ja siten koko kolkko huoneusto tulisi mukavammaksi. Mutta mukavuus on outo vieras tässä talossa.

Sade tippuilee lahoneen laipion kautta lattialle ja muodostaa siihen likaisia lätäköitä. Vesipisaroita räiskähtelee kehtoonkin, jossa pieni, riutuva lapsi makaa karkean peiton alla.

Pöydän päässä istuva kalpea, mustapartainen mies on herra Wisp. Hän lukee parillaan puolueensa sanomalehteä, jonka kiukkuiset kirjoitukset ovat sopu-soinnussa hänen oman katkeran sydämensä kanssa. Huoneessa on hänen vaimonsakin, likainen, pörröpää nainen. Alituiset mielipahat, vastukset ja vaivat ovat tehneet hänet ennen aikojaan vanhaksi. — Kaksi poikanulikkaa riitelee keskenään vastanyljetystä kissanahasta. Mary seisoo ikkunassa katsellen mielihyvin eilen tallattua kukkamaata. Pojat alkavat tukkanuottasille, herra Wisp karkaa heidän kimppuunsa ja lyödä läimäyttää heitä ympäri korvia. Kapalolapsi herää ja alkaa äännellä. Äiti käskee Maryn tuutimaan, mutta Mary ei tottele, vaan juoksee ulos sateeseen välttääksensä kuritusta.

»Pahankurisempia lapsia ei ole ikinä nähty», vihoittelee äiti.

»Ilkeämpää äitiä ei ole ikinä kuultu», ärjäsee Wisp.

Vaimon silmät iskevät tulta, mutta hän ei väitä vastaan, sillä hän tietää ennestään mikä siitä olisi seuraus.

Minkätähden tämä koti on niin kolkko, tämä perhe niin onneton? Keskinäinen rakkaus puuttuu, se on heidän onnettomuutensa. —

Ilta on jo tulossa, ja me palaamme hauskaan naapuritaloon.

»Tulkaa pojat tänne», sanoo herra Liscome, »ja

sulkekaa ovi, että äiti ja työt saavat laittaa uuden huoneemme aivan valmiiksi.»

Pojat istuivat kauniisti isän ja Nikon kanssa keittiössä. Aika kävi heille hirveän pitkäksi. Viimein vihdoin aukeni ovi, ja kirkas valo kajasti pimeään keittiöön.

»Nyt saatte tulla», sanoi äiti — ja voi kuinka hauskalta näytti! Tuli paloi rautauunissa, joka vielä aamulla oli ollut tomun ja ruosteen peitossa, mutta nyt oli kirkkaana kuin seinällä riippuva peili. Isän ja äidin kuvat katselivat kehyksistään hymyillen lapsia. Vanhat, entisestä kodista tuodut nojatuolit olivat myös siellä, ja siitä pojat erityisesti ihastuivat. Akkunoissa oli valkoiset verhot. Iso raamattu, isoisän perintö, oli pöydällä seinäpeilin alla. Lämmintä hehkuva uuni, paperoidut seinät, valkoiset ikkunaverhot, vanhanaikaiset tuolit, kotona kudottu kirjava matto, — kaikki oli lapsista verratonta. Ja keskellä huonetta oli pöytä, jolle illallinen oli katettu, tavallista parempikin, kun lapsilla oli ollut kova työ ja päivä oli saateinen.

Illallisen jälkeen, kun kaikki istuivat lämmittelemässä rautauunin ympärillä, sanoi isä: »Tämä on nyt lasten oma huone. Se on teidän *lukuhuoneenne*, jossa saatte viettää hetken joka päivä. Me asumme kaukana koulusta, mutta ilman opetusta emme kuitenkaan saa jäädä. Meillä on omat kirjamme ja oma järkemme, ja me voimme täälläkin viisastua.»

»Kuka tulee opettajaksi?» kysyi Ruben.

»Äiti on koulun johtaja, Ruben ja Lotty opettajat», vastasi herra Liscome.

Niko tarjoutui laulunopettajaksi ja saikin sen viran.

Isoisän perinnöstä luettiin sitten Johanneksen 14 luku, joka alkaa näin: »Älköön teidän sydämenne olko murheellinen. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa

minuun! Isäni kodissa on monta asuntoa. Jos ei niin olisi, olisin sanonut teille; minä menen valmistaamaan teille sijaa, j. n. e.»

Lapset kuuntelivat hartaasti, kun isä luki tämän kauniin luvun, ja sitten Antti sanoi: »Kyllä kai ne asunnot, joista tuossa puhutaan, ovat vielä paljokauniimmat kuin tämä huoneemme.»

»Ovatpa tietysti», vastasi isä.

»Mutta», kysyi Yrjö, »kuinka voimme tietää, rakastammeko Jumalaa kylliksi päästäksemme hänen ihaniin asuntoihinsa?»

»Sen kyllä tiedämme», sanoi isä. »Jos rakastamme Jumalaa, rakastamme lähimäistämmekin. Kuinka voisimme rakastaa Jumalaa, jota emme näe, jos vihaamme lähimäistämme, jonka näemme?»

Nelly oli tällä välin vetänyt ikkunaverhoa vähän syrjään ja katseli tarkasti ulos puutarhaan. Sade oli tauonnut, ja täysikuu valaisi erästä oudonnäköistä esinettä, joka osaksi oli Wispin aidan varjossa. Kun isä huomasi, että Nelly oli rauhaton ja taukoamatta tuijotti ulos, sanoi hän: »Nelly tyttöseni!»

»Isä, saanko mennä katsomaan mikä tuolla Wispin aitavieressä on?» pyysi Nelly.

Isä antoi luvan, ja Nelly juoksi ulos, mutta palasi heti katkerasti itkien.

»Mikä sinun on?» kysyivät kaikki yht'aikaa, mutta Nelly painoi vain kasvot käsiinsä ja itki, itki.

»Nelly, tule tänne ja kerro mitä siellä ulkona näit», kehotti isä.

Nelly meni isänsä luo ja nyhkyttäen ilmoitti, että Mirri oli nyletty.

»Mirri nyletty», huudahtivat kaikki lapset ja hyppähtivät seisoaalleen. Äiti viittasi heille, ja he istuivat taas paikoilleen.

»Oliko se Mirri?» kysyi Niko. »Jospa se olikin Wispin kissa».

»Ei, ei», valitti Nelly, »se on minun Mirrini. Sitä ei ole näkynyt koko päivänä, ja minä olen hakenut sitä. Jos Wispin kissasta nylettäisiin nahka, ei siitä raukasta jäisi mitään jällelle. Se on minun Mirrini, minun kaunis, lihava Mirrini!» Nelly hyrähti uuteen itkuun.

Herra Liscome meni ulos katsomaan kissaparkaa. Se oli Nellyn kissa. Sisään palattuun otti isä Nellyn syliinsä ja sanoi: »Minun tulee sinua sääli, tytöseni.»

»Minä pidin niin paljon siitä», sanoi Nelly Nikolle, joka ei tietänyt sen vaiheita. »Se oli orpokissa. Sen emä kuoli, kun se oli vielä hyvin pieni, ja Maria tati antoi sen minulle. Minä nousin yölläkin lämmitämään sille maitoa.» Ja Nelly alkoi itkeä uudelleen. Niko uhkasi ottaa pyssynsä ja ampua Wispin kissan, mutta Nelly kielsi.

»Rukoilemmeko heidän edestään?» kysyi isä. Siihen Nelly suostui, ja hänen mielensä rauhoittui isän rukoillessa heidän edestään, jotka olivat häntä vahingoittaneet.

Samana iltana lähti herra Wisp ulos tuvastaan. Ikävä päivä oli lopullaan. Katkerat sanat ja tyly käytös olivat suurentaneet sitä syntivelkaa, josta hänen ehkä piankin tuli vastata. Hänen kasvonsa olivat kalpeat, ja salainen kuume kulutti hänen elinvoimiaan. Hän nojautui särkyneeseen aitaan; kuun valosta tunki joku säde puiden lehvien lomitse, ja tuulenpuuska leyhytteli hänen mustaa, takkuista tukkaansa. Hän kuuli Nellyn avaavan oven ja näki tytön lähestyvän ja silmät selällään tuijottavan nylettyyn kissaansa. Vihan riemu vilahti hänen mieleensä; hän toivoi saavansa kuulla kiukkua ja parkumista. Mutta hän erehtyi. Tytön punaiset posket kävivät vain kalpeiksi ja surun kyyneleet nousivat hänen kirkkaiseen silmiinsä.

Wisp odotti vielä ja näki isän tulevan ulos.

»Kunpa hän nyt suuttuisi», ajatteli Wisp. Mutta vieläkin hän pettyi. Herra Liscome oli tosin pahoillaan, sen näki selvästi. Mutta suutuksissaan hän ei ollut; sen näki vielä selvemmästi. — Wisp odotti vieläkin. Hänellä oli raskas taakka hartioillaan. Hartaasti hän toivoi, että ovi uudelleen avautuisi ja asujaimet toruen ja uhaten ryntäisivät ulos. Mutta vaikka Wisp ison aikaa tarkasti kuunteli, ei hän naapuritalosta kuullut mitään muuta kuin hiljaista, rukouksen kaltaista puhetta.

Hän astui takaisin tupaansa. Mustassa takassa rätisi muutamia märkiä kuusenhalloja. Pienen lampun himmeässä valossa paikkaili rouva Wisp vanhaa takkia ja heilautti jalallaan tuon tuostakin kehtoa, jossa valitteli sairas lapsi.

»Korjaa pois rääsysi!» ärjäsi Wisp, »ja nukuta lapsi. Minä tarvitsen lamppua, kun luen sanomalehteä.» Hän yritti riitaa edes vaimonsa kanssa; mutta hänen ihmeekseen otti rouva Wisp lapsen syliinsä ja meni sanaakaan sanomatta toiseen huoneeseen.

Wisp tuijotti suljettuun oveen itsekseen mutisten: »Hyvä juttu! Ei tätä elämää kestä!»

Hän siirsi lampun pöydän toiseen päähän ja nojasi kasvojaan käsiinsä. Omantunnon hiljainen ääni alkoi puhua hänelle. Jättäkäämme hänet hetkeksi yksikseen.

Vaimo on nukuttanut lapsen. Hän istuu ikkunan ääressä ja itkee katkerasti. Mikä häntä vaivaa? Sitä hän ei itsekään tiedä. Vuosia on kulunut siitä kun hän on viimeksi itkenyt. Mutta hänessä on näinä päivinä syntynyt outo mieli. Se on tapahtunut vähin erin ja on jonkunlaisessa yhteydessä naapuriperheen kanssa.

Noutaessaan vettä kaivosta hän oli kuullut heidän keskusteluaan ja älynnyt, että rakkauden laki johtaa heidän puhettaan. Hän oli vilkaissut auki ole-

vasta ovesta sisään ja ihmeekseen nähnyt, että rouva Liscome aina on puhdas ja siisti, vaikka hänellä onkin hoidettavanaan suurempi perhe kuin hänellä itsellään. Hän oudoksuu sitäkin, että naapurin lapset aina ovat eheissä vaatteissa, että koko talo on niin hauskan näköinen, ja varsinkin sitä, että emäntä itse on kotinsa kirkas päiväpaiste. Hän ei käsitä mistä salaisesta lähteestä rouva Liscome ammentaa niin paljon iloa ja tyytyväisyyttä.

»Hänellä on hyvä mies», ajattelee vaimoparka.

Seitsemäs luku.

— »Kumma kun eivät korjaa tuota aukkoa aidassa», sanoi herra Wisp itsekseen. »Se on aina ennen ollut riidan alkuna. Saisihan sitten puhua suunsa puhtaaksi.»

Monena päivänä vaivasi Wispiä ajatus: mikseivät korjaa aitaa? Viimein hän puhui siitä vaimollensakin ja lisäsi: »Kuulimmehan jo ennen herra Liscomen tuloa, että hän oli vannonut tappavansa minut.»

»Ei kai hän koskaan vanno», vastasi rouva Wisp, »ja jos hän on sanonut jotakin semmoista, niin mitä lieneekään tarkoittanut.»

»Vähät minä hänen tarkoituksistaan! Se minua vain pistelee, että hän on niin tuiki toisellinen kuin kaikki entiset naapurimme. Ei hän toru eikä vihoittele. Taluttaa hevoseni pois pellostansa niin varovasti kuin se olisi kultaa koko hevonen. Pojatkin häätävät lampaani heidän laitumeltaan ja kanani herremaastaan heittävätkin ainoatakaan kiveä. Hän ei tee muuta kuin — —» Wisp ei jatkanut puhettaan.

Hän toivoi hartaasti, että hänen naapurinsa olisi enemmän torunut ja vähemmän rukoillut.

Naapuruksilla oli yhteinen metsäpalsta, jonka poikki kulki kapea noro. Syys- ja kevätsateilla oli tämä notko melkein pohjattomana rämeenä ja siis pahana esteenä halkojen y. m. ajossa. Aivan helposti olisi siihen voitu saada mukava kapulasilta, mutta se olisi ollut kumpaisenkin talon yhteinen tehtävä, ja kun herra Wisp jyrkästi kieltäytyi rupeamasta sen rakentamiseen, olivat Julionahon entiset omistajat mieluummin särkeneet rekensä ja kiusanneet vetojuhtiansa kuin yksin ryhtyneet työhön. Wisp näkyi miltei tahallansa tartuttavan kuormansa rämeikköön, jossa hän sitten tuntikaudet pieksi läähättäviä härkiänsä, näyttääksensä naapureilleen, minkä he kyllä vähemmälläkin tiesivät, että hän ei ollut kenenkään käskyläinen.

Eräänä päivänä pitkien sateiden jälkeen tarttui Nikon kuorma rämeeseen. Hän huomasi heti, että se oli lujassa kiinni, eikä tahtonut rääkätä juhtia ruoskalla. Kun hän näki, että Wispin härät seisoivat jouten karjapihassa, pani hän Rubenin pyytämään niitä avuksi. Ruben sanoi asiansa nöyrästi ja kohteliaasti, mutta Wisp vastasi:

»Sano isäsi rengille, että minun härilläni on tarpeeksi työtä kotonakin.»

Kun Niko purkamalla kuormansa suurella vaivalla oli saanut sen ylös suosta, päästi hän väsyneet härät ikeestä ja käski Rubenin ajaa ne kotiin syömään.

Ei Niko eikä Ruben puhuneet kotona mitään asiasta, sillä he tiesivät, ettei kanteita tahdottu kuunnella.

Seuraavana päivänä olivat herra Liscome ja Niko peltoa kyntämässä. Lepuutellessaan he kuuluivat hirveätä melua noromaan kohdalta.

»Taitaapa herra Wisp vuorostaan olla kiinni lie-

jussa», tuumi Niko. »Minä olin eilen pulassa, ennenkuin sain kuorman siinä irti.»

»Vai olit», virkkoi herra Liscome. »Otahan nyt härät ja mene apuun: Ei se meitä paljoa viivytä.»

Herra Wisp näki Nikon härkineen tulevan mäkeä alas ja ärtyi siitä vielä enemmän. Hän huusi ja kiljuen ruoski härkiään hikipäissään, saadakseen kuormansa irti ennenkuin Niko ennättäisi paikalle; mutta turhaan.

»Uskaltakoonpa vain; kyllä minä sille opetan, etten ole hänen apunsa tarpeessa», tiuski Wisp itseksseen.

Mutta Niko ei kysynyt oliko Wisp avun tarpeessa vai ei. Hän asetti omat härkensä entisten avuksi ja sanaakaan hiiskumatta ajoi kuorman kovalle tielle. Wisp meni noloksi. Hän otti lakin päästään ja pyyhkäisi isot hikiherneet kalpeilta kasvoiltaan. Viimein hän melkein kuiskaten sai sanotuksi: »Suur' kiitos.»

»Ei kestä», sanoi Niko eikä ollut huomaavinaanakaan kuinka lujassa kiitos oli. »Tuo on paha paikka, mutta kyllä me sen pian korjaamme.» Ja sitten hän lähti takaisin omaan työhönsä.

Wisp seisoi hetkisen ääneti; sitten hän huusi Nikolle: »Milloinka te alatte?»

»Ensi viikolla maanantaina, jos eletään», vastasi Niko.

Kahdeksas luku.

Maanantaiamuna ryhtyivät herra Liscome ja Niko kapulasillan tekoon. Ruben, Yrjö ja Antti saivat olla mukana apulaisina. Kun he päivällisen aikana tulivat kotiin, sanoi rouva Liscome. »Näyttääpä teillä

olleen hyvinkin hauska työ siellä rapakossa; te olette kaikki niin hyvällä tuulella.»

Pojat iskivät silmää toisilleen, ja isä vastasi, että eipä tuo mutahauta mitään erityistä iloa tuottanut.

Päivälliseltä päästyään hän sanoi vaimollensa: »Maria, käypä hiukan tänne.» Ja eteisessä hän kuis-kasi jotakin hänen korvaansa.

»Oikeinko totta?» huudahti rouva Liscome iloi-
sesti. »No hyvänen aika!»

»Niin on», sanoi herra Liscome. »Hän oli siellä
aamulla samaan aikaan kuin mekin ja on ollut työssä
koko aamupäivän.»

»Mistä tämä nyt johtuu?»

»Ei minun tietääkseni muusta kuin että Jumala
kuulee rukouksen ja siunaa lähettiläittensä pyrinnot.»

Rouva Liscome hymyili kyynelsilmin ja kysyi sydämässään Jumalalta mitä hän vielä voisi tehdä naapuriensa hyväksi. Hänen ei kauaa tarvinnutkaan odottaa vastausta.

Rouva Wisp kuuli suureksi ihmeekseen aamu-
sella pojiltansa, että heidän isänsä oli kapulasillan
teossa naapuriväen kanssa. Hän ei uskonut sitä to-
deksi, sillä hän oli moneen kertaan kuullut miehensä
vannovan, ettei hän ikipäivinä pikkusormellaankaan
kajoaisi siihen työhön. Saadakseen selkoa asiasta
hiipi rouva Wisp mäen rinteelle ja näki poikain pu-
huneen totta. Se oli vaimoparalle iloinen näky. Jo
pitkän aikaa sammuksissa ollut lemmen ja toivon ki-
pinä alkoi uudelleen kyteä hänen sydämässään. Hän
ajatteli: »Jos mieheni alkaa viihtyä naapuriemme seu-
rassa, voin minäkin ehkä muuttua paremmaksi, niin
että hän vielä voi rakastaa minua ja lapsiamme.» Jo
tämä ajatuskin ilahdutti häntä.

Kun herra Wisp tuli kotiin päivälliselle, ei hänen
vaimonsa kysynyt missä hän oli ollut. Wisp ei itse-
kään maininnut siitä mitään, mutta hän oli vähemmän

tyly, sillä hän oli tehnyt sen havainnon, että kodissa oli tavallista enemmän koetettu asettaa kaikki hänelle mieliksi.

Emme voi sanoa mikä oli muuttanut Wispin mielen. Me usein oudoksumme asioita, jotka Jumalan silmissä ovat aivan selvät.

Herra Wisp oli aamusella lähtenyt yksin työhön. Hänen poikansa olisivat olleet hyväksi avuksi, mutta häntä hävetti ottaa heidät mukaansa, kun hän kuitenkin teki sitä mitä ei ollut uhannut tehdä.

Hän teki koko aamupäivän työtä notkon toisessa päässä eikä vaihtanut sanaakaan naapuriensa kanssa.

»Entä jos minä tämän iltapäivän olisin Wispin apulaisena?» kysyi Antti isältään. »Meitä on niin monta, ja hän on ihan yksin.»

»Menkää vaikka kumpikin, jos herra Wisp huolii teistä», vastasi isä.

Pojat juoksivat Wispin työmaalle ja tarjosivat apuaan.

»Eipä tuollaisten poikaviikarien työstä ole paljoakaan hyötyä», tuumi Wisp. »Onhan minulla Pekka ja Matti kotona, jos semmoista apua haluan.»

Pojat eivät olleet tyyneästä vastauksesta millänäkään, vaan ryhtyivät tarmokkaasti työhön, laskivat leikkiä keskenään ja sanoivat aina väliin iloisen sanan Wispillekin. Aivankuin epähuomioissa rupesi hänkin puhumaan ja hämmästyä itse kuullessaan omaa nauaruansa.

Seuraavana aamuna hän otti Pekan ja Matin mukaansa työhön. Kauan arveltuaan päätti rouva Wisp käydä naapuriemännän luona vieraissa. Hän käski Maryn pestä silmänsä ja panna paremman hameen päällensä. Itse hän teki samoin. Sitten hän otti nuorimman lapsensa käsivarrelleen, astui aidan aukosta naapurin pihaan ja seisautui Maryn kanssa ovelle. Rouva Liscome tuli heitä vastaan tervehtien heitä ys-

tävällisesti. Hän otti pienokaisen hellästi syliinsä ja kertoi rouva Wispille, että häneltä oli Connecticutissa kuollut samanikäinen lapsi. Hänen tätä kertoessaan nousivat kyyneleet hänen silmiinsä ja hän painoi pienokaista vasten rintaansa, ja rouva Wisp unhotti kaikki kauniit sanat, joita hän oli aikonut sanoa, ja rupesi vain huolestuneena puhumaan lapsen taudista. Alice ja Nelly veivät Maryn kouluhuoneeseen, joten rouva Wisp sai vapaasti keskustella ystävällisen naapurinsa kanssa. Lempeä kohtelu ja vilpitön myötätuntoisuus olivat ikäänkuin lämmin päiväpaiste vaimoparan rasittuneelle mielelle. Hänelle muistui mieleen entiset ajat, olo armaassa kodissa, äitivainajan ja sisukojen rakkaus, ystävien iloiset seurat. Monivuotinen, väsyttävä mielenmasennus alkoi hellittyä, ja pian hän oli rouva Liscomelle kertonut kaikki elämänsä vaiheet. Hänen vanhempansa olivat olleet jumalisia ihmisiä, ja hänkin oli aikonut seurata heidän esimerkkiänsä, mutta sitten hän oli joutunut naimisiin. He olivat kärsineet köyhyyttä, ja hänen miehensä oli käynyt niin kummalliseksi — alkanut vihata koko maailmaa. Eipä sillä että hän itsekään olisi tehnyt voitavaansa, — ei ollut enää toivoa asiain paranemisesta. Hän tiesi jo vuosia olleensa kunnoton ihminen eikä jaksanut paremmaksi pyrkiäkään.

Näin hän kertoi. Nyt tuli rouva Liscomen vuoro puhua. Suurimmalla lempeydellä hän kehotti vaimoa uskomaan, ettei vielä ollut liian myöhäistä parantamiseen.

Kotiin tultua kertoi Mary äidilleen, että siellä oli kovasti hauskaa ja että työtöt olivat kutsuneet häntä heidän pyhäkouluunsa.

Seuraavana päivänä Lotty ja Nelly kävivät Wispillä ja uudelleen kehottivat Marya tulemaan kouluun. Rouva Wisp puolestaan olisi mielellään antanut hänelle luvan siihen, mutta ei uskaltanut puhua siitä

miehellensä. Itse hän oli päättänyt ruveta toisellaiseksi ja koettaa olla lapsillensa rakas, hellä äiti.

Pekka, joka oli taipuvainen poika, oli jo päässyt ystävyYTEEN Yrjön ja Antin kanssa ja näki ihmeekSENSÄ kuinka he rakastivat äitiänsä. — »Kyllä minäkin pitäisin äidistäni, jos saisin. Mutta eihän äiti voi pitää minusta, kun aina olen ollut hänelle vastuksena.» Näin Pekka kerran mietti astuessaan kotikynnyksen yli. Äiti oli väsyneen näköinen, mutta koetti kuitenkin huolellisesti siivota tupaa. Pikkulapsi itki, eikä Mary viitsinyt ruveta sitä hoitamaan. Pekka meni kehdolle ja aikoi ottaa lapsen syliinsä, mutta Mary sysäsi hänet syrjään, ja äiti, joka ei arvannut hänen aikomustaan, käski hänet ulos muiden tieltä.

»Ei rouva Liscome sano niin pojillensa, kun ne tahtovat auttaa häntä», sanoi Pekka.

»Tahdoitko sinä auttaa?» kysyi äiti.

Pekka vastasi: »Antti ja Yrjö auttavat aina äitiänsä, vaikka hänellä on kolme tyttöä, jotka tekevät paljoa enemmän kotiaskareita kuin Mary meillä. Minäkin auttaisin, jos saisin.»

Tämä oli suloista rouva Wispin kuulla. Kyyneleet nousivat hänelle silmiin; hän laski kätensä pojan hiuksille ja lupasi hänen auttaa milloin vain halutti. Luja ystävyys oli täten solmittu äidin ja pojan välille.

Yhdeksäs luku.

Herra Wispillä oli tapana joka ilta mennä ravintolaan, joka oli neljän tien haarassa noin kilometrin päässä hänen asunnostaan. Siellä hän ei puhunut sanaakaan, ei maistanut väkijuomia eikä tilannut mitään virvokkeita. Oven suussa oli vanha korkea

penkki; siinä Wisp istui iltakaudet, kalpeana, väsyneenä, kuunnellen muiden puhetta.

Näin hän jo kauan oli tehnyt, miesparka, kuluttaakseen ikävää aikaansa. Vuosikausiin hän ei ollut yrittänytkään viettää hauskaa iltaa kotonaan. Ravintolassa kului aika jotensakin hupaisesti, siellä kun kaikellaiset valtiolliset ja yhteiskunnalliset asiat otettiin puheeksi ja päivän tapahtumista kiisteltiin. Kun sitten hänen vaimonsa oli muuttunut toisellaiseksi, hän vielä vähemmin viihtyi kodissa, sillä hänen katkera mielensä kaipasi entistä alituista toraa ja riitaa, joita nyt oli vaikea saada aikaan.

Naapuriemännän hyvän esimerkin ja ystävällisen ohjauksen vaikutuksesta rouva Wisp päivä päivältä edistyi pyrkimyksissään hyvään päin. Pekka ja Matti, luonnostaan iloiset ja hyväntahtoiset pojat, kävivät ahkeriksi ja kuuliaisiksi. Maryssakin heräsi halulla naapurin tyttöjen kaltaiseksi, vaikka hänen pahat tapansa kyllä olivat syvään juurtuneet. Alice otti Maryn erityisesti huostaansa, opetti häntä ompelemaan ja osti omalla rahallaan hänelle Uuden Testamentin. Heistä tuli ajan pitkään hyvät ystävykset.

Oli kylmä syysilta. Wispin sairas lapsi oli riutumistaan riutunut, — oli jo loppu lähellä. Rouva Liscome valvoi kehdon ääressä itkevän äidin kanssa. Isä oli ravintolassa, lapset olivat nousseet vuoteiltansa katsomaan pikku veljen kuolemaa. Äkkiä aukenivat tuskasta kiinni pusertuneet pienet nyrkit, ja kärsimyksistä vääntyneet kasvot muuttuivat rauhallisiksi ja suloisiksi.

»Nyt veli hymyilee», sanoi Pekka.

Rouva Liscome painoi vainajan auki jääneet silmät umpeen ja kuiskasi äidille: »Nyt on lapsesi tai vaassa». Pekka kietoi käsivartensa äidin kaulaan ja sanoi: »Taivas on hyvä paikka, eikös ole, rouva Lis-

come? Siellä rakastetaan pieniä lapsia ja niitä hoidetaan siellä hyvästi, eikös hoideta?»

»Hoidetaan kyllä», vastasi rouva Liscome; »ei pikku veli siellä enää sairasta eikä opi mitään pahaa.»

»Kuule äiti, eihän nyt ole hätääkään, kun veli on niin hyvässä tallossa», lohdutteli Pekka.

Herra Wisp oli usein toivonut pääsevänsä kituvasta lapsesta, mutta kun hän iltasella palasi kotiin varsin tyytymättömänä itseensä ja koko maailmaan, hätkähti hän nähdessään lapsensa ruumiina. Ei hän kauaa sitä katsellut, vaan meni toiseen huoneeseen.

Rouva Liscome laittoi lapset levolle ja istui siten loppuyön murheellisen äidin luona lohduttaen häntä ja neuvoen häntä rauhan tielle. Hän kuunteli nöyrästi ja halullisesti, ja aamun koittaessa oli rouva Liscomella suloinen toivo, että hänenkin sielunsa synkkä yö oli valkenemassa.

Tehdessään lähtöä kotiin hän Wispin makuuhuoneen raollaan olevasta ovesta näki, ettei Wisp maannutkaan, vaan istui ikkunan ääressä kasvot käsien nojassa. Muistaen äskeisen keskustelunsa rouva Wispin kanssa, hän säpsähti ensin vähäsen, mutta rauhoittui ja heitti kaiken huolen Herralle, tietäen että Jumala voi hillitä miehen vihan.

Iltapäivällä pantiin ruumis pieneen arkkuunsa. Koko naapuriperhe kokoontui Wispille, ja äidin pyynnöstä puhui herra Liscome isän suostumuksella muutamia sanoja lapsille. Hän kertoi heille ihanasta maasta, johon pienokainen oli muuttanut, ja Herrasta Jeesuksesta, joka kerran oli täällä maan päällä ja rakasti lapsia ja kutsui heitä tykönsä. Tämä sama Jeesus on ylönousemus ja elämä, ja jos hänen Henkensä pääsee asumaan meissä täällä, saamme mekin tulla asumaan siihen kirkkaaseen kotiin, jossa pikku veli nyt on. Sitten hän rukoili kaikkein heidän puolestaan. Äiti ja lapset itkivät katkerasti. Isä kääntyi toisaalle ja ru-

kouksen päätyttyä hän painoi hattunsa syvään silmilensä. Hän oli kalman kalpea ja hänen kätensä vapisivat, kun hän nosti pienen arkun syliinsä, kantaakseen sen mäelle, pienen haudan partaalle. Oli auringonlaskun hetki, kun arkku laskettiin hautaan. Koko kyläkunta tiesi, että Wispiltä oli lapsi kuollut, mutta ei kukaan tullut saattamaan sitä hautaan. Wispit tiesivät sen kyllä ansainneensa, mutta samalla heidän kiitollisina täytyi tunnustaa, että Liscomen perhe oli heille uskollinen naapuri. Sydämemme ei ole luotu kovaksi, mutta me voimme itse tehdä sen kylmäksi ja kovaksi kuin jää. Mutta siihenkin Jumala tiesi apukeinon: rakkauden päivänpaiste voi sulattaa kovimmankin sydämen.

Vähäinen saattojoukko kiersi haudan ympäri, ja jokainen katsoi vielä kerran lapsukaisen viimeiseen asuntoon. Niko täytti haudan, peitti sen turpeilla ja asetti muutamia sileitä kiviä turpeiden päälle. Kivissä ei ollut nimeä, mutta siitä ei lukua. Enkelit vartioivat lasten hautoja, eikä yksikään lapsista joudu hukkaan.

Kymmenes luku.

Kuolemantapaus ja varsinkin isän puhe olivat syvästi vaikuttaneet Alicen mieleen. Alice rakasti isäänsä ja äitiänsä, ja riitansa jälkeen Maryn kanssa oli hän lujasti päättänyt, ettei hän koskaan enää tekisi heitä käytöksellään murheellisiksi. Samoin kuin muutkin perheen jäsenet alkoi hänkin noudattaa rakkauden lakia. Hän oli ystävällinen Wispin lapsille ja vältti joutumasta riitaan heidän kanssansa ja toivoi siten noudattavansa vanhempiansa mieltä. Ja hän teki siinä oikein, mutta kuitenkin oli hänen omatuntonsa rau-

haton. Hän huomasi kyllä joka hetki, ettei Jumalan tahdon tekeminen ollut hänen päämääränensä. Monesti hän pitkät ajat ajatuksiinsa vaipuneena mietti miten hän puolestaan kohtelisi tuollaista kelytonta joukkoa, jos hän saisi tehdä oman mielensä mukaan. Mary Wisp oli tosin hyvin ystävällinen Alicelle siitä asti kun hän sai häneltä lahjaksi Uuden Testamentin, mutta Mary oli Alicesta niin siivoton, tyhmä tyttö, ettei hänen ystävyytensä ollut minkään arvoinen. Kuitenkin Alice kehotti häntä tulemaan heille ja opetti hänelle kärsivällisesti kaikellaisia hyviä tietoja.

Tästä itsensäkieltämisestä oli Alice kauan mieli-hyvillään. Mutta hautauspäivänä, kun hänen isänsä puhui Jeesuksen Hengestä, joka on asuva meissä, jos tahdomme elää hänen kanssansa, levisi uusi valo hänen mieleensä. Tässä valossa hän vasta näki kuinka petollinen ja turmeltunut hänen sydämensä oli. Siitä hän kävi sängen murheelliseksi, mutta ei moneen päivään ilmaissut kenellekään murhettansa.

Pieni hautakumpu oli nyt Alicen lempipaikka. Eräänä iltana hänen siinä istuessaan ja itkiessään tuli herra Wisp hautausmaalle. Hän oli aivan lähellä Alicea, kun he huomasivat toisensa. Alice säikähti kovasti. Wisp oli valju ja väsyneen näköinen. Hän kysyi ystävällisesti miksi Alice itki. Tyttö ei ensin uskaltanut avata suutansa, mutta hetken epäröityään hän sanoi: »Mietin tässä, että teidän lapsenne kerran saa herätä ijankaikkiseen elämään, mutta minulla ei ole Jeesuksen Henkeä. Minussa on niin paha sydän.»

»Kuinka niin», kysyi Wisp. »Minä uskon, että te kaikki olette hyviä».

»Niin ne ovatkin kaikki muut. Mutta minä olen vihannut teitä ja koko perhettänne siitä asti kun me tänne tulimme. Meillä on ollut teistä niin paljon vastusta.»

»Olihan sinulla syytä vihaasi.»

»Eipä ollut», vastasi Alice. »Eipä kukaan muu meillä vihannut teitä. Heissä on Jeesuksen Henki, ja raamatusta olen lukenut, että ne, joilla ei sitä ole, nousevat haudoistansa ikuiseen häpeään.»

»Sinähän olet Alice?» kysyi Wisp.

»Niin olen.»

»Sanoohan Mary, että sinä olet hyvä hänelle. Annoithan hänelle Testamentin!»

»Annoin, ja olen opettanut hänelle paljon hyvää; mutta minä tein sen ollakseni isälle ja äidille mieliksi. En ole koskaan rukoillut teidän puolestanne enkä tahdo jaksaa kuunnella, kun isä sitä tekee. Tästä huomaatte että sydämeni on paha.»

Nyt herra Wisp sanoi: »Minä olen jo kauan hautonut vihan tunteita sydämessäni, monin kerroin katkerampia kuin sinä. Minä olen vihannut kaikkia ihmisiä, ja itseäni enemmän kuin ketään muuta. Mutta pian täältä pääsen.»

»Voi herra Wisp», virkkoi Alice, »haudan toisella puolen alkaa toinen elämä. Jumalan kirja sanoo niin. Teidän pikku poikanne nousee ylös haudastaan, ja jos te rupeatte hyväksi, saatte tekin elää hänen kanssansa taivaassa.»

»Myöhäistä minun on enää ruveta miksikään», mumisi Wisp.

»Ei, ei ole myöhäistä; vielä on teilläkin aikaa», vakuutti Alice.

Muutamia päiviä tämän jälkeen sairastui Wisp kovaan tautiin. Yleisesti uskottiin, että se oli hänen kuolintautinsa. Siitä ei kukaan muu välittänyt mitään, paitsi hänen oma perheensä ja Liscomet. Omia ajatuksiaan hän ei ilmaissut kenellekään, ja vaikka hän näytti olevan täydessä tajussaan, ei hän välistä useaan päivään puhunut sanaakaan.

Näin kului monta viikkoa. Hänen vaimonsa hoiti häntä hellästi. Lapset koettivat olla hiljaa ja auttoivat

äitiä minkä voivat. Herra Liscome ja Niko valvoivat vuorotellen sairaan luona, ja rouva Liscome tyttäri-
neen auttoivat päivän aikana. Eräänä aamuna, kun
rouva Wisp tuli sairaan huoneeseen, sanoi Niko hil-
jaa: »Hän on ollut tavallista rauhallisempi tänä yönä.»
Rouva Wisp kuiskasi: »Voi kuinka iloinen olisin, jos
hän vielä paranisi. Tapahtukoon Herran tahto; mutta
joka hengenvetoni on rukous hänen paranemisestaan.»

Sairas näytti nukkuvan, mutta kuuli kuitenkin
joka sanan.

Samana päivänä, kun Alice istui hänen vuoteensa
vieressä, avasi hän silmänsä ja sanoi heikolla äänellä:
»Joko Alice voi rukoilla minun puolestani?»

* »Jo», vastasi tyttönen iloiten, »ja minä rakastankin
teitä. Siitä minä huomaan että Jumala on antanut
minulle uuden sydämen.»

Sairas makasi vähän aikaa silmät ummessa, sitten
hän kysyi: »Mistähän minä tietäisin onko Jumala an-
tanut *minulle* uuden sydämen?»

»Siitä te sen tietäisitte», vastasi Alice, »jos te voi-
sitte antaa niille anteeksi, jotka ovat tehneet teille pa-
haa, ja olisitte ystävällinen kaikille ja rukoilisitte kaik-
kien puolesta.»

»Lujalle ottaa ennenkuin voin sitä tehdä», kuis-
kasi Wisp.

»Jos te rukoilette Jumalaa, antaa hän teille uu-
den sydämen», sanoi Alice siihen. —

Tästä päivästä alkaen rupesi herra Wisp vähitel-
len paranemaan. Ennen pitkää hän jo jaksoi istua
nojatuolissa hetken kerrallaan. Hänen omaisiensa
vilpityn ilo liikutti hänen sydäntänsä enemmän kuin
hän itsekään olisi suonut. Lapset olivat alituisesti
hänen luonaan ja koettivat täyttää kaikki hänen toi-
vumuksensa. Hänen vaimonsa istui hänen vieressään,
silmissä kiittollisuuden kyynel. Hyvät naapurit ilmai-
sivat iloansa hänen parantumisestaan enemmän töillä

kuin sanoilla. Vihdoin hänen sydämensä heltyi, katkeruus katosi. Kyynelten kuivunut lähde aukesi jälleen, ja hän tunnusti itkien, että hän oli mahdoton kaikkeen hänelle osoitettuun rakkauteen. Nöyrästi hän lupasi Jumalan avulla alottaa aivan uutta elämää. —

Tästä hetkestä on useita vuosia kulunut. Tun-
tisitkohan enää sitä mustaa rakennusta, joka ennen näkyi vääräoksaisten omenapuiden välistä! Siihen on rakennettu toinen kerros lisää, ja siistinä, valkoiseksi maalattuna se nyt kohoaa naapuritalon vieressä.

Keitä ovat nuo reippaat nuorukaiset, jotka astuvat maahan juuri saapuneilta rattailta? He ovat Yrjö ja Antti, Matti ja Pekka, jotka palaavat kotiin maanviljelysopistosta. Entä nuo sievät neitokset, jotka niin iloisesti tervehtivät tulijoita? Ne ovat Mary Wisp, Lotty, Nelly ja Alice Liscome, kaikki suloisia tyttöjä, kotinsa ilona ja apuna.

Tervehtimisen ensimmäinen ilo on asettunut, nuoret ovat jo vilkkaassa toiminnassa; emännät istuvat sisällä puhellen ystävällisesti keskenään.

Kolme voimakasta keski-ikäistä miestä seisoo keskustellen pellon pientareella.

»Niinkö sinä Niko arvelet?» virkkaa yksi heistä.
»Minä taas uskon niinkuin ystävä Liscome tässä, että ystävyys on paras keino saada vihollisensa pois hengiltä. Se keino minutkin tappoi ja jälleen eläväksi teki.»

Puhuja on herra Wisp.

Tunnettua kirjasarjaa

Täti kertoo . . .

on ilmestynyt seuraavat kolmetoista kirjasta:

- I. Mrs G. S. Reaney, **Pikku Ville.**
- II. " **Meggyn koti.**
- III. " **Koditon.**
- IV. A. Volmar, **Jouluaatto.**
- V. L. S., **Suuri syntymäpäivä.**
- VI. **Murtunut katto. Vangin joulu.** Kaksi kertomusta.
- VII. Selma Lagerlöf, **Punatulkku.** Rosén, **Mummon hie-
nointa kultaa.** Kuvilla kaunistettu.
- VIII. Runa, **Katri.** Kertomus.
- IX. Hanna Frosterus-Segerstråle, **Liisan värilaatikko.** Ku-
vitettu.
- X. A. Volmar, **Äidin seitsikko.**
- XI. Johanna Spyri, **Paimenpoika alppimailla.**
- XII. " **Joosef vakkamestari.**
- XIII. **Hyvä naapuri.**

Jokainen on erikseen myytävänä.

Hinta on vain 25 penniä.

Werner Söderström Osakeyhtiö.

20-pennin lastensarja

„SATUPIRTTI“

-
1. Selma Lagerlöf: **Kultasydän.**
 2. Arthur Ransome: **Pientä metsän väkeä.**
 3. Anna Sahlstén: **Joulutonttujen luona.**
 4. ” ” **Pikku Kertun joulu.**
 5. Juhani Aho: **Kolme lastua lapsille.**
 6. Z. Topelius: **Jaloa kylvöä.**
 7. Anni Swan: **Jänis Vemmelsäären seikkailuja I.**
 8. ” ” ” ” ” **II.**
 9. ” ” ” ” ” **III.**
 10. **Intiaanien taru Hiawathasta.**
 11. **Sindbadin merkilliset matkat.**
 12. **Leikkejä pienille lapsille.**
 13. **Kuninkaallinen lootus.**
 14. Anna Sahlstén: **Nukkekaupassa.**
 15. ” ” **Joulutunnelma.**
 16. **Grimmin satuja I.**
 17. ” ” **II.**
 18. Harold Begbie: **Vankihäkin kalifi.**
 19. Anni Swan: **Saapasjalka kissa.** Leikkinäytelmä.

Sarjaa jatketaan.

Seuratkaa tämän sarjan kehitystä! Siihen tulee paljon ku-
vallisia ja hauskoja kertomuksia. =====